

ÅRSMELDING FOR 2020

Landsforeningen for Ryggmargsskadde

Årsmøte 2020

Landsforeningen for Ryggmargsskadde holdt sitt årsmøte i 2020 som et digitalt møte 9. mai. Det var til stede 19 delegater i tillegg til leder av valgkomiteen, 2 observatører og 1 gjest. Magnhild Sørbotten hilste årsmøtet på vegne av Sentralstyret.

Etter årsmøtet hadde hovedstyret følgende sammensetning:

Leder:	Anders Nupen Hansen	Innlandet
Nestleder:	Ingrid Njerve (ny posisjon)	Øst/Oslo
Styremedlem/økonomi:	Christine Fossaa Utne	Øst/Oslo
Styremedlem:	Shaqir Rexhaj (gjenvolgt)	Innlandet
Styremedlem:	Kenneth Jørgensen (ny posisjon)	Oslofjord Vest
Styremedlem:	Lars Bakås (gjenvolgt)	Trøndelag
Varamedlem:	Lill Tove Witnæs Holmen (gjenvolgt)	Øst/Oslo
Varamedlem:	Terje Engeset (ny)	Øst/Oslo

Valgkomiteen bestod av:

Leder:	Geir Inge Sivertsen	Rogaland
Medlem:	Marianne Graham Hjelman	Øst/Oslo
Medlem:	Anne Beate Melheim	Hordaland

LARS er pålagt via NHF sine lover å ha samme revisorfirma som NHF. I 2020 var dette PriceWaterhouseCoopers.

Hovedstyret

Hovedstyret har i 2020 avholdt 7 styremøter og behandlet 57 saker. I tillegg har styret hatt en arbeidshelg. Kun til ett møte samt arbeidshelgen var styret fysisk samlet. Resterende møter ble holdt over video. Hovedstyret har utover dette hatt arbeidsmøter og stått i løpende kontakt med hverandre via telefon, Messenger, Meet (videokonferanse) og e-post.

Organisasjon

LARS har ingen ansatte og drives i sin helhet av tillitsvalgte. Som del av Norges Handikapforbund har LARS tilgang til møterom og enkelte administrative tjenester hos hovedkontoret i Galleri Oslo. Tilgang til møterom fulgte NHF sine smittevernregler og var som hovedregel stengt fra midten av mars og ut året.

LARS har 9 lokallag med egne styre i tillegg til lokallaget i Tromsø som administreres av hovedstyret. Området Nordland er ikke dekket av et lokallag.

Pr 31. desember 2020 har LARS 1053 betalende medlemskap, hvor 14 er medlem i mer enn ett lokallag i LARS. For detaljer om medlemmer pr lokallag og medlemsutvikling, se vedlegg.

Patetra

Ansvarlig redaktør for medlemsbladet Patetra er Tori Lunde. Redaksjonsmedarbeidere er Elisabet Berge og Anne Beate Melheim, og ansvarlig for layout er Kenneth Jørgensen. Store deler av bladet finansieres via annonser.

I 2020 kom bladet ut 4 ganger. Medlemsbladet distribueres til medlemmer pr post og kan i tillegg lastes ned og leses på LARS sin hjemmeside www.lars.no.

Det digitale LARS

LARS har hjemmeside med adresse www.lars.no. På disse sidene finnes våre vedtekter, informasjon om LARS og aktuelle saker. Medlemsbladet Patetra legges fortløpende ut elektronisk i PDF format. ABC-heftene om ryggmargsskader og treningsbok kan lastes ned gratis i PDF format. I tillegg finnes kontaktinformasjon til hovedstyret, lokallagene og til våre samarbeidspartnere samt innmeldingsinformasjon.

I 2009 opprettet LARS en gruppe på Facebook; «LARS – Landsforeningen for ryggmargsskadde». Dette er en lukket gruppe der medlemmene kan dele informasjon, stille spørsmål til hverandre, diskutere og kommentere på innlegg. Det er i dag 2317 medlemmer i gruppen som er 68 flere enn på samme tid i fjor.

Sommeren 2019 ble det etablert en ny side på Facebook: «Landsforeningen for ryggmargsskadde – LARS». I motsetning til gruppen, så er dette en side hvor LARS som organisasjon presenterer seg og ensidig deler informasjon. Siden er åpen for alle. Det vil si at alle som kan åpne siden og se det som er lagt ut. Oppslag med tagging av andre vi samarbeider med har vist seg å være effektivt for å spre budskapet vårt til nye lesere. Det er i dag 947 som følger siden som er en økning på 161 siden samme tid i fjor.

Korona-året

2020 har vært et spesielt år for LARS, for våre medlemmer, tillitsvalgte og våre samarbeidspartnere. I store deler av året har det vært begrensninger på fysiske møter og samlinger. I stedet for å sette aktivitetene på pause, så har organisasjonen vært fremoverlent og fleksibel, snudd seg rundt, og tilpasset seg skiftende retningslinjer.

Årsmøter, styremøter og trening har blitt gjennomført digitalt. Samarbeidspartnere har laget webinarer og holdt faglige presentasjoner over video. Gjennom de digitale møteplassene har vi blitt kjent med nye fjes som syntes det var enklere å møte opp på en slik arena. I stedet for store sentrale arrangementer har lokallagene invitert til mindre desentrale møter. Alle gangene det har vært mulig å samles har våre medlemmer satt pris på dette. Det samme har samarbeidspartnerne.

Korona-året har vært krevende og satt oss på mange prøver, men vi har også lært nye ting som vi kan ta med oss videre.

Hovedstyrets arrangementer

Årsmøte og lederkonferanse

På grunn av Covid 19 var vi dessverre nødt til å avlyse årsmøtehelgen slik vi hadde planlagt å arrangere den. LARS tok tidlig beslutning om å fastholde datoen for årsmøtet, men å gjennomføre digitalt. LARS var den første landsforeningen i NHF som arrangerte digitalt årsmøte.

Gjennomføringen av digitalt årsmøte gikk fint og uten utslagsgivende tekniske utfordringer. I forkant av møtet var alle delegatene invitert til valgfritt testmøte for å sjekke at utstyret virket og lære bruk av funksjonene i Meet. Forretningsorden var tilpasset digitalt møte og egen person var dedikert til å bistå møteleder underveis. Det var klargjort mulighet for digital avstemming, men dette ble det ikke bruk for.

I og med at vi ikke kunne møtes fysisk ble Lederkonferansen avlyst. Av samme årsak var det heller ingen presentasjon av samarbeidspartnerne.

Aktiv vinter/sommer

LARS Aktiv Vinter var planlagt 13.-15. mars på Oppdal. Smittesituasjonen i begynnelsen av mars var så usikker at vi valgte å utsette. Kort tid etter stengte Norge ned og helgen hadde uansett ikke kunnet gjennomføres. I løpet av høsten forstod vi at heller ikke nå var det forsvarlig å gjennomføre Aktiv vinter, og helgen ble avlyst.

På sommeren var det en kort åpning for aktiviteter og vi gjennomførte **LARS Aktiv Sommer** i Ålesund. På programmet stod BPA-konferanse, kajakkpadling, sightseeing i Geirangerfjorden med Hurtigruten, Atlanterhavsparken og samtaler med samarbeidspartnerne.

Assistanse i hverdagen / BPA-skolen

Hovedstyret brukte i 2018 og 2019 mye tid og ressurser på kompetansebygging innen Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA). Til sammen arrangerte vi 7 seminarer med tittel Assistanse i hverdagen.

For 2020 fikk vi på nytt prosjektmidler fra Helsedirektoratet for å jobbe videre med BPA. Dette året hadde vi planlagt å fokusere på lokal påvirkning. Vi ønsker å fortsette kompetansebyggingen via lokallagene til rådene for funksjonshemmede, ordførere og rådmenn. Som en oppstart til denne fasen inviterte vi alle lokallagene til et Kick-off møte siste helgen i februar. Sammen med oss deltok Geir Lippestad som gav oss oppfrisking i lovverk og argumentasjon.

Kick-off helgen var en god motivasjon for videre arbeid. Men dessverre fikk dette en brå stans da Norge stengte ned noen uker senere. BPA-arbeidet resten av året ble istedenfor bestående av webinarer arrangert av og sammen med våre samarbeids partnere, BPA-seminar på Aktiv Sommer og Dialogmøte med Gran og omliggende kommuner sammen med Geir Lippestad. Vi fikk anledning til å overføre ubenyttede prosjektmidler til 2021 på grunn av koronasituasjonen.

Interessepolitiske saker

2020 har på mange måter vært et år hvor det interessepolitiske arbeidet har blitt satt på prøve. På kort tid har vi måtte endre måten vår organisasjon arbeider på. Fra å ha mange samlinger og stille opp fysisk på diverse arrangementer og møter har vi i 2020 vært mer tilgjengelig enn noen gang på videomøter via nettet. Vår største interessepolitiske arena; Arendalsuka, ble avlyst på grunn av den pågående Covid-19 pandemien og vi mistet på mange måter vår viktigste arena for å jobbe interessepolitisk for 2020.

Vi har:

- hatt fokus på å fortsette det gode arbeidet med BPA. Vi skulle i 2020 jobbe for å lære opp lokallagene våre i å påvirke kommunale råd i vår kamp for å få flere kommuner til å forstå hvor viktig BPA saken er.
- besvart høringen om egenandelskort tak 1 og 2, hvor utfallet ble at vi nå har kun et egenandelskort.
- samarbeidet med organisasjoner som jobber med problematikk rundt Stomi. Dette har ført til at vi får bedre forståelse og kommer raskere inn i saker som omhandler stomi. I den forbindelse var vi med å støtte SV sitt forslag som gikk på å fjerne antallsbegrensning for stomirelaterte hjelpeprodukter.
- jobbet tett med bla. Coloplast, slik at vi var i beredskap da statsbudsjettet ble lagt frem. På den måten kan vi være tidlig ute å kommentere om enkelte av produktene vi er storforbrukere av får en reduksjon i det foreslåtte statsbudsjettet.
- bidratt med nyttig kunnskap inn i Oslo Met sin studie om aktivitetshjelpemidler. Vi antar at denne studien bidro med å øke aktivitetshjelpemiddelpotten til 84 millioner for 2021.

Likepersonsarbeid

Gjennom året har LARS blitt kontaktet via hjemmesiden eller gjennom styremedlemmer av personer/pårørende som søker etter informasjon. I alle tilfellene har vi vært i stand til å tilby samtaler over telefon, besøk under primæropphold eller møter i eget nærmiljø. Flere «makkere» fra Opp av godstolen har bidratt til dette.

Vi har fått utvidet vår gruppe med likepersoner etter at flere medlemmer deltok på likepersonskurs i NHF regi.

Aktiviteter i lokallagene

LARS sine lokallag har vanligvis stor og variert aktivitet. På grunn av smittesituasjonen har en stor del av lokale arrangementene blitt avlyst eller utsatt. Mange lokallag har likevel klart å benytte de mulighetene som har åpnet seg, både til fysiske og digitale arrangementer. Under er noen arrangementer og initiativ som lokallagene har gjennomført. Fullstendig oversikt over prosjekter og aktiviteter finnes i lokallagene sine egne årsmeldinger.

LARS Hordaland

Treningskveldene om tirsdagene på treningssalen til spinalenheten på HUS startet opp som vanlig, men måtte stenge fra midten av mars. I løpet av sommeren hadde vi grillfest på Nordås 18. juli og fisketur til Fitjadalsvatnet 20. september. Ryggmargskonferansen på Hotell Ullensvang ble arrangert siste helg i august der vi i år satset vi på en sosial sammenkomst med aktiviteter og sidersmaking.

LARS Innlandet

Laget har gått til innkjøp av en brukt Ziesel finansiert med midler fra Sparebankstiftelsen Hedmark og Spleis. Zieselen leies ut til medlemmer og andre interesserte.

I februar arrangerte vi hundesledeskjøring på Gåsbu ved Hamar, og etter sommeren rakk vi Rallarvegen med armsykkel i august og Lufta er for alle med seilflyging ved Starmoen flyplass på Elverum i september. I siste kvartal inviterte vil til flere desentraliserte arrangementer sammen med Ecura, Invacare, Hollister, Humana og Wellspect.

LARS Oslofjord Vest

Laksefiske på Stubben i Kjærra Fossepark ble arrangert i begynnelsen av juli.

I samarbeid med NHF Søndre Vestfold har vi hatt et dagskurs om organisasjonsarbeid for styremedlemmer, på Torp Hotell i Sandefjord, og et digitalt bli-kjent-kurs for styremedlemmer.

Vi hadde planer sammen med Humana om å arrangere BPA-seminar i alle kommuner i Vestre Viken, men dette ble omgjort til ett digitalt webinar 26 november åpent for alle.

LARS Øst/Oslo

Treningstilbud i Studio 99 to kvelder i uken fra januar til mars, og fra august til og med oktober. Når vi ikke kunne trene sammen på Aker, gikk vi over til digital trening. Årsmøtet bel gjennomført digitalt 6. mai, mens vi kunne ha fysisk glattkjøringskurs 12. september. Det ble holdt tre desentrale arrangementer: Invacare demonstrerte Smoov, vi hadde rusletur i Vollen sammen med Prima, og Pizzakveld med Ecura i Moss.

Samarbeidspartnere

LARS har i løpet av 2020 hatt samarbeidsavtale med: Assister meg (til 1.mai), Boots, Coloplast, Ecura BPA, Hollister, Humana BPA, Invacare, Prima Assistanse og Wellspect.

Samarbeidspartnerne har vært med på våre konferanser og samlinger, hvor de har delt sin kompetanse og stilt ut sine produkter. LARS har også deltatt på arrangementer i regi av våre samarbeidspartnere.

Medlemsfordel

LARS har inngått en samarbeidsavtale med Advokatfirmaet Lippestad AS som gir alle medlemmer mulighet for juridisk bistand. Avtalen ble signert til applaus fra tillitsvalgte og andre samarbeidspartnere 29. februar.

Ved signering av avtalen sa Geir Lippestad: «Vi skal bistå alle LARS-medlemmer så godt vi kan med det som vi kaller økonomisk rehabilitering. Du skal være trygg for at du kan klare utgiftene dine selv om du har skadet deg i en ulykke eller på annen måte.» Han legger til at de også vil bistå i andre juridiske spørsmål hvis det er behov for det.

Norges Handikapforbund

LARS er en del av Norges Handikapforbund (NHF) og har gjennom året hatt et godt samarbeid med hovedadministrasjonen og regionskontorene. NHF er i en økonomisk krevende situasjon. LARS har deltatt i diskusjoner og gitt innspill til flere av arbeidsgruppene som ble nedsatt.

LARS har fortsatt vært pådriver for tettere samarbeid med de andre landsforeningene i NHF. Flere samarbeidsforum har blitt holdt hvor vi deler erfaringer og diskuterer felles problemstillinger.

Spinalenhetene

LARS har også i 2020 hatt et godt, men litt annerledes samarbeid med de tre spinalenhetene i Norge. Mest utstrakt har samarbeidet vært med Sunnaas sykehus der LARS har deltatt i halvårlige møter med forskningsavdelingen for ryggmargsskader. Vi opplever kontakten med fagmiljøene som nyttig og konstruktiv hvor alle parter ser nytten av et gjensidig samarbeid.

I tillegg er de lokallagene som ligger nærmest spinalenhetene viktige i opprettholdelse av godt samarbeid med fagmiljøet og kontakt med pasienter og pårørende.

Norsk ryggmargsskaderegister har et fagråd med representanter fra alle spinalenhetene. LARS ved Ingrid Njerne er brukerrepresentant i fagrådet. Njerne er også brukerrepresentant fra LARS i fagrådet til Nordisk ryggmargsskaderegister.

Økonomi

LARS sine inntekter er i hovedsak fra våre samarbeidspartnere. Uten deres samarbeid ville vi ikke klart å gjennomføre aktiviteter og bidra på forskjellige arenaer. I 2020 inngikk vi avtaler på i overkant av 937.000 kroner. Vi er med virkning fra 2018 MVA-pliktig. Dette betyr at samarbeidsavtalene, med unntak av annonser, er MVA-pliktige.

Fra Helsedirektoratet fikk vi innvilget kr. 300 000,- til prosjektet «BPA-Skolen». På grunn av covid-19 var det ikke anledning til å avholde alle arrangementene slik vi hadde planlagt, og vi fikk forlenget tiden på prosjektet til ut 2021.

Covid-19 har ført til reduserte kostnader dette året med hensyn på færre arrangementer, møter og reiser. Dette førte til et overskudd for året og gir oss en god base for aktivitet når Norge åpner opp.

TAKK til alle som har vært med og gjort det mulig å få gjennomført dette anderledesåret i Landsforeningen for ryggmargsskadde!

31. mars 2021

Anders Nupen Hansen
Leder

Ingrid Njerve
Nestleder

Christine Fossaa Utne
Økonomiansvarlig

Shaqir Rexhaj
Styremedlem

Kenneth Jørgensen
Styremedlem

Lars Bakås
Styremedlem

Lill Tove Witnæs Holmen
Varamedlem

Terje Engeset
Varamedlem

Vedlegg til Årsmeldingen 2020:

Medlemstall LARS og lokallagsoversikt

Pr. 31.12.2020 hadde LARS følgende registrerte lokallag med antall betalende medlemmer som vist i tabellen under:

Lokallag	2020	2019	2018	2017	2016	2015
LARS Agder	52	54	55	55	53	51
LARS Finnmark	10	11	12	11	10	
LARS Hordaland	161	169	162	166	167	176
LARS Innlandet	90	81	84	82	76	65
LARS Nord Vest	61	65	66	67	70	66
LARS Oslofjord Vest	101	104	101	95	83	80
LARS Rogaland	103	107	106	105	98	96
LARS Troms Note 1	10	11	12	11	27	64
LARS Trøndelag	125	128	128	130	130	124
LARS Øst/Oslo	281	284	288	266	260	244
Ikke i LARS lokallag Note 2	59	76	81	93	94	108
Sum medlemmer Note 3	1053	1090	1095	1081	1068	1016

Lokallag	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
LARS Agder	51	45	44	45	47	41	36	36	39	36
LARS Finnmark										
LARS Hordaland	176	172	178	177	178	187	182	195	180	142
LARS Innlandet	65	70	70	71	67					
LARS Nord Vest	66	70	66	71	70	69	66	70	65	51
LARS Oslofjord Vest	80	75	75	82	84	119	74	66	63	48
LARS Rogaland	96	98	94	95	95	102	91	98	101	75
LARS Troms Note 1	64									
LARS Trøndelag	124	127	129	126	122	127	115	109	117	103
LARS Øst/Oslo	244	244	234	234	224	226	224	226	224	213
Ikke i LARS lokallag Note 2	108	120								
Sum medlemmer	1016	1025	1016	1043	1031	1025	998	998	1001	719

Noter:

Note 1. LARS Troms er under administrasjon av hovedstyret.

Note 2. Medlemmer i LARS som ikke er knyttet opp til et av LARS sine lokallag.

Note 3. Detaljer ved telling av medlemmer kan variere fra år til år. For 2020 er alle betalte medlemskap pr 31.12 inkludert. Noen har medlemskap i flere lokallag og er dermed

inkludert i tallene til alle aktuelle lag. Medlemmer som ikke hadde betalt i 2020 er ikke tatt med selv om de fortsatt står i medlemsregisteret. NHF sitt medlemsregister ble endret vinteren 2020/2021 og vi har sett noen mindre justeringer i tall i denne perioden.